

Šiehtadus konsultašuvnnaid čadaheamis Sámedikki ja NČE gaskka

1. Duogáš

Dát šiehtadus lea dahkkojuvvon Sámedikki ja Norgga čázadat- ja energiidirektoráhta (NČE) gaskka.

NČE konsultašuvdnageatnegasvuohta Sámedikkiin lea juo muddejuvvon šiehtadusas konsultašuvdnaprošedraida birra stáhta eiseváldiid ja Sámedikki gaskka, mearriduvvon gonagaslaš resolušuvna bokte suoidnemánu 1. b. 2005, mii guoská maiddá NČE:ii. Dát šiehtadus gullá guovddáš šiehtadussii, muhto dás lea lágat čilgehus das movt konsultašuvnna NČE konsultašuvdnaeiseváldin ja Sámedikki gaskka galget čadaheamis geavadis, vai NČE sáhtá ollašuttit konsultašuvdnageatnegasvuođa Sámedikki guovdu. Váilevaš dahje čadatkeahces konsultašuvdna sáhtá lohkojuvvot áššemeannudanmeattáhussan, mii sáhtá dagahit mearrádusa lobiheapmin. Dat ferta árvvoštallojuvvot dábbalaš vuogi mielde konkrehta ovttaskas áššiin. Čadatkeahces konsultašuvna sáhtá maiddá doalvut ILO orgánaide.

Finnmárkkku fylkkas bidjet dat Sámedikki geassemánu 11. b. 2007 njuolggadusat mat árvvoštallet sámi beroštusaid rievdan meahcegeavaheami oktavuodas Finnmarkkus, čanastagaid daid disposišuvnaide maid Finnmarkkuopmodat eanaeaggádin ja NČE mearridanorgánan sáhttet dahkat. Láhkaásahusa gáibádus mearkaša dan ahte Sámediggi searvvahuvvo dakkár áššiin main čadaheamis konsultašuvnna Sámedikkiin.

Maiddá earáin go Sámedikkis ja boazodoalus sáhtá leat konsultašuvnavuoigatvuohta áššis maid NČE meannuda. Dalle ferta konsultašuvdnagáibádus ovddiduvvot dan oktavuodas go diehtu dahje ohcan sáddejuvvot dábbalaš gulaskuddamii.

Áššemeannudanproseassa konsultašuvnameannudeami oktavuodas NČE fágasuorggi siste lea detáljadásis válddallojuvvon NČE oaidusávdnasiin, earret eará NČE raporttas ”Vindkraft og reindrift” (Oppdragsrapport A 10/2004 čk. 8).

2. Geográfalaš ráddjen

Konsultašuvdnageatnegasvuohta gusto árbevirolaš sámi geavahusguovlluide. Dat leat:

Finnmárkkku, Romssa, Nordlándda ja Davvi-Trøndelága fylkkat, Mátta-Trøndelága suohkanat Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Rissa, Selbu, Meldal, Rennebu, Oppdal, Midtre Gauldal, Tydal, Holtålen ja Plassje (Røros), ja Hedmárkkku fylkka suohkanat Engerdal ja

Rendalen, Os, Tolga, Tynset ja Folldal ja Møre og Romsdal fylkka suohkanat Surnadal ja Rindal.

3. Áššálaš ráddjen

NČE galgá álohii čielggadit háliida go Sámediggi konsultašuvnnaid čuovvovaš doaimbajuid oktavuodas, dainna eavttuin ahte doaimbajidju rihkku daid rájiid mat leat biddjojuvvon cuoŋománu 1. b. 2005¹ láhkaásahusas konsešuvdnašiehtadusaid hárrái:

- Bieggafápmorusttegat
- Fápmojodđasiid ja eana- ja mearrajodđasiid rusttetkonsešuvnnaid
- Lieggafápmoaimmahagat ja eará boaldinásaheamit
- Čáhcefápmorusttegat
- Buodut ja eará dulvadanrusttegat dahje čázi bistevaš vurken
- Čohkken- dahje goansta infiltrašuvdnarusttegat maiguin fas fidne
- Rusttegat čáhceresursaid fievrreapmái njuoskkadatguovlluid gaskka

Sámediggi sáhtá gáibidit konsultašuvnnaid dušše dalle go doaimbajidju sáhtá váikkuhit sámiid beroštusaid njuolga.

4. Čielggadus konsultašuvdnasávaldaga birra ja gii galgá konsulterejuvvot

Konsultašuvdnasávaldat čielggaduvo čuovvovaš vugiin:

- NČE sádde konsultašuvdnajearaldaga Sámediggái dan oktavuodas go 3. čuoggás namuhuvvon doaimbajidju dieđáhus sáddejuvvo gulaskuddamii.
- Dieđáhusas galgá čielgejuvvot makkár sámiid beroštusat guoskkahuvvojit ja mainna lágiin.
- Gulaskuddanreivves Sámediggái galgá čielgasit oidnot ahte ášši lea konsultašuvdna-ášši jos sávaldat lea nu.
- Sámediggi galgá čielgasit duodaštit NČE:ii sihke dalle go lea konsultašuvdnasávaldat ja dalle go ii leat sávaldat. Molssaeaktun sáhtá Sámediggi addit dieđu ahte sii välljejit konsulteret maŋŋeleappos, ovdamearkka dihte dalle go ohcan lea bohtán.
- Dalle go Sámediggi háliida konsultašuvnna, galgá Sámediggi addit dieđu dan birra oktanaga gulaskuddancealkámušainis. Áigemearri bivdit konsultašuvnna šaddá seamma go guoskevaš ášši gulaskuddanáigemearri.
- Dalle go Sámediggi ii siđa konsultašuvnna, de ii sáhte gáibidit konsultašuvnna maŋit ceahkis meannudanproseassas, muđui go doaimbajidju maŋŋá proseassas rievdaduvvo dainna lágiin ahte dat liikká mearkkašahhti láchkai guoská sámiid beroštusaide, dahje jus relevánta dieđut eai ovddiduvvo Sámediggái gulaskuddamis.
- NČE dieđiha Bargo- ja searvadahttindepartementii ja Oljo- ja energijadepartementii go Sámediggi bivdá konsultašuvnna.

5. Konsultašuvnnaid čadaheapmi

Go konsultašuvnnaid čadahuvvojit, de galgá dát leat gustojeaddjin:

¹ KU-rájit välljejuvvojit čuoččáladahttinráddjin, vái sihkarastá ahte konsultašuvdnageatnegasvuohta várrejuvvo stuorát sisabakkemiidda.

- NČE ja Sámediggi ráhkadit čađahanplána. Konsultašuvnnat čadnojuvvojit áššemeannudanproseassa muttuide. NČE dieđiha BSD:ii ja OED:ii čađahanplána birra.
- Konsultašuvnna čađaheapmi galgá heivehuvvot ášši deatalašvuhtii ja viidodahkii. Álkes áššit čielggaduvvojit telefončoahkkimiin, videokonferánsain dahje e-poastta bokte. NČE galgá duodaštit buot gulahallama áššis.
- Go konsultašuvdnačoahkkimat dollojuvvojit, de galgá čállojuvvo beavdegirji maid bealit dohkkehit. NČE galgá fállat beavdegirječállima.
- NČE sáhtta čađahit oktasaš konsultašuvnnaid iešguđet sámi beroštusaiguin. Sierra konsultašuvnnat čađahuvvojit go bealit sohpet dasa dahje go dat lea vuohkkaseamos.
- NČE ja Sámediggi sáhttet čađahit mángga ášši konsultašuvnnaid oktanaga. Jahkebeallásaš čoahkkimiid beliid gaskkas sáhtta geavahit dasa.
- Konsultašuvnnain galgá leat searvevuodaperspektiiva ja eaktuda rabasvuoda ja duohta gulahallama. Bealit galget oččodit ovttamielatvuoda viidáset áššemeannudanproseassa birra ja doaibmabiju birra.
- Goappašat bealit galget gaskkustit oainnuideaset ja ákkasteamiid konstruktii vva ja áddehahti láhkai. Diehtujuohkin galgá leat nu ahte dat sihkkarastá ášši ovdáneami.
- Konsultašuvnnat galget giedahallat čielggadanprográmma sisdoalu dahje guoskevaš mearrádusa, dás maiddái makkár eavttuid sáhtta/berre bidjat. Goappašat bealit galget árrjalaččat ohcat gaskačovosiid ja rievdadusaid vai lahkoni nuppi beali. NVE:s lea ovddasvástádus ráđđádallat doaibmbidjoeaiggádiin go lea sávahahti dahje dárbbášlaš. Ekonomalaš buhtadusa ovttaskasolbmuid ja doaibmabijuid mat gáibidit priváhtarievtálaš vuoigatvuodaid rievdadeami, ii galgga konsulteret.
- Go lea dárbu čielggadit sámi dilálašvuodaid eanet go dan mii lea juo dahkkojuvvo čielggadanprográmmas, de sáhtta čađahit lassečielggademiid erenoamáš fáttáid birra. NČE mearrida galgá go gaskkalduhtit áššemeannudeami dassážiigo dakkár čielggadus lea čađahuvvo.
- Konsultašuvdnabeavdegirji galget goappašat bealit dohkkehit ja duodaštit áššái. Dohkkehuvvo beavdegirji sáddejuvvo OED:ii ja BSD:ii diehtun.
- Mearrádusa ákkasteamis galgá máinnašuvvot ahte konsultašuvnnat leat čađahuvvo ja das galget beliid oainnut boahit ovdan, vejolaččat NČE evttohusas OED:ii. Jus konsultašuvnnas ii juksojuvvo ovttamielatvuodta, de galget sivat dasa ja beliid oainnut máinnašuvvot sierra.

Karášjohka njukčamánu 31. b. 2009

Rune Fjellheim
Sámediggi

Agnar Aas
Norgga čázadat- ja energiijarektoráhta